

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 110/16
Luksemburg, 12 października 2016 r.

Wyrok w sprawie C-166/15
Aleksandrs Ranks i Jurijs Vasīļevičs

Pierwotny nabywca kopii programu komputerowego, objętej licencją na nieograniczone używanie, może odsprzedać dalszemu nabywcy tę używaną kopię i swoją licencję

Natomiast gdy oryginalny nośnik materialny początkowo wydanej kopii jest uszkodzony, zniszczony lub został zagubiony, nabywca ten nie może dostarczyć dalszemu nabywcy swojej kopii zapasowej programu bez zezwolenia uprawnionego

Aleksandrs Ranks i Jurijs Vasīļevičs są ścigani karnie na Łotwie ze względu w szczególności na nielegalną sprzedaż w ramach zorganizowanej grupy przestępczej przedmiotów chronionych prawem autorskim i niezgodne z prawem umyślne używanie znaku towarowego należącego do innej osoby. Zarzuca się im, że sprzedali w 2004 r. na rynku elektronicznym online kopie zapasowe opracowanych przez Microsoft i chronionych prawem autorskim różnych programów komputerowych (takich jak w szczególności wersje oprogramowania Microsoft Windows i pakietu biurowego Microsoft Office). Jako że liczbę sprzedanych egzemplarzy programów oszacowano na ponad 3000, wyrządzona Microsoftowi w następstwie działalności A. Ranksa i J. Vasīļevičsa szkoda materialna została wyceniona na kwotę 265 514 EUR.

W tym kontekście rozpoznający sprawę Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesu kolēģija (sąd okręgowy w Rydze, wydział karny, Łotwa) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy prawo Unii należy interpretować w ten sposób, że nabywca kopii zapasowej programu komputerowego, zarejestrowanej na nośniku materialnym, który nie jest oryginalny, może – zgodnie z ustanowioną w dyrektywie Unii¹ regułą wyczerpania prawa dystrybucji – odsprzedać taką kopię, gdy, po pierwsze, dostarczony temu pierwotnemu nabywcy oryginalny nośnik materialny tego programu został uszkodzony i gdy, po drugie, ten pierwotny nabywca usunął swój egzemplarz tej kopii lub zaprzestał jej używania.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał stwierdził, że z reguły wyczerpania prawa dystrybucji wynika, że **podmiot uprawniony z tytułu prawa autorskiego do programu komputerowego (w niniejszym przypadku Microsoft), który sprzedał w Unii kopię tego programu na nośniku materialnym (takim jak CD-ROM lub DVD-ROM) wraz z licencją na nieograniczone używanie, nie może już sprzeciwić się dalszym odsprzedażom tej kopii przez pierwotnego nabywcę lub kolejnych nabywców pomimo istnienia postanowień umownych zakazujących wszelkiego dalszego zbywania.**

Jednakże zadane pytanie dotyczy sytuacji odsprzedaży **używanej** kopii programu komputerowego zarejestrowanej na nośniku materialnym, który nie jest oryginalny („kopii zapasowej”), przez osobę, która nabyła tę kopię od pierwotnego nabywcy lub dalszego nabywcy.

Trybunał zauważył, że w dyrektywie przyznano uprawnionemu z tytułu prawa autorskiego do programu komputerowego wyłączne prawo do wykonywania lub zezwalania na trwałe lub czasowe powielanie programu jakimikolwiek środkami i w jakiegokolwiek formie, częściowo lub w całości,

¹ Zgodnie z dyrektywą o ochronie prawnej programów komputerowych (dyrektywą Rady 91/250/EWG z dnia 14 maja 1991 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych, Dz.U. 1991, L 122, s. 42) reguła wyczerpania prawa dystrybucji przysługującego uprawnionemu stanowi, że pierwsza sprzedaż kopii programu komputerowego w Unii przez uprawnionego lub za jego zgodą wyczerpuje prawo dystrybucji tej kopii na terytorium Unii.

z zastrzeżeniem szczególnych wyjątków określonych w dyrektywie. Uprawniony nabywca kopii programu komputerowego wprowadzonej do obrotu przez uprawnionego lub za jego zgodą może w konsekwencji odsprzedać tę używaną kopię, pod warunkiem że zbycie to nie narusza zagwarantowanego temu uprawnionemu wyłącznego prawa do powielania oraz że na każdą czynność powielania programu uprawniony udzieli zezwolenia lub też podlega ona wyjątkom określonym w dyrektywie.

W tym względzie Trybunał przypomniał, że dyrektywa stanowi, iż sporządzanie kopii zapasowej przez osobę mającą prawo do używania programu komputerowego nie może być umownie zabronione w zakresie, w jakim jest to konieczne do takiego używania. Jakiegokolwiek sprzeczne z tym uregulowaniem postanowienie umowne jest nieważne.

Sporządzenie kopii zapasowej programu komputerowego jest zatem uzależnione od dwóch przesłanek. Kopia ta powinna, po pierwsze, zostać sporządzona przez osobę, która jest uprawniona do używania tego programu, oraz po drugie, być niezbędna do tego używania.

Według Trybunału uregulowanie to, w którym określono wyjątek od przysługującego uprawnionemu z tytułu prawa autorskiego wyłącznego prawa do powielania programu komputerowego, należy poddawać ścisłej wykładni.

Wynika z tego, że można sporządzić kopię zapasową programu komputerowego i używać jej jedynie w celu zaspokojenia potrzeb osoby uprawnionej do używania tego programu i że w konsekwencji osoba ta nie może – nawet gdyby uszkodziła, zniszczyła lub też zagubiła oryginalny nośnik materialny tego programu – używać tej kopii dla celów odsprzedaży wspomnianego używanego programu osobie trzeciej.

Trybunał stwierdził zatem, że dyrektywę należy interpretować w ten sposób, że **o ile pierwotny nabywca kopii programu komputerowego objętej licencją na nieograniczone używanie jest uprawniony do odsprzedaży dalszemu nabywcy tej używanej kopii i swojej licencji, o tyle nie może on – gdy oryginalny nośnik materialny kopii, którą początkowo mu wydano, jest uszkodzony, zniszczony lub został zagubiony – dostarczyć temu dalszemu nabywcy swojej kopii zapasowej tego programu bez zezwolenia uprawnionego.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793